

Beroepsopleiding notariaat openstellen voor buitenstaanders

WAT VINDT U DAAR NU VAN?

Een aantal grote advocatenkantoren pleit ervoor buitenstaanders zoals natuurkundigen of economen toe te laten tot de beroepsopleiding advocaten. Eerst moeten ze een zogeheten *bar exam* doorstaan. De beroepsgroep kan zo toetsen of de kandidaten aan de door de beroepsgroep gestelde eisen voldoen. Zou de notariële beroepsopleiding ook voor zulke buitenstaanders opengesteld moeten worden?

Karen Verkerk

BESTUURSLID SBN EN NOTARIS

‘De taak van de notaris in het rechtsverkeer is een wezenlijk andere dan die van de advocaat. Het scheppen van rechtszekerheid staat voorop. Een juridische opleiding is daarvoor de basis. Bovendien dient die opleiding gericht te zijn op de specifieke taken van de notaris. Tegelijkertijd is het notarisambt niet statisch; onder invloed van digitalisering en andere maatschappelijke veranderingen verandert ook het notariële beroep. Het notariaat moet daarvoor

Freek Schols

HOGLERAAR PRIVAATRECHT

‘Multidisciplinaire, academische juristen zullen op menig kantoor met een erehaag ontvangen worden. Dat zie je in het klein al met de notariële fiscalist. Je hoeft inmiddels geen groot geleerde meer te zijn om te zien dat de werkomgeving en hetgeen men van juristen verwacht snel verandert. Denken over de inhoud van de initiële studie en de beroeps-

openstaan. In de toekomst kan de opleiding breder zijn en niet alleen op het recht gebaseerd. Een goed juridisch fundament blijft echter noodzakelijk. Vakken die de achtergrond en basis voor de goede jurist vormen, zoals rechtshistorie en rechtsfilosofie, alsmede de inleidingen op het burgerlijk recht en strafrecht zijn en blijven belangrijk. Het uitsluitend volgen van de beroepsopleiding door iemand vanuit een andere discipline is onvoldoende. Ook noodzakelijk is dat de wet duidelijk aangeeft wie er toegang tot het beroep van (kandidaat-)notaris hebben; dat aspect speelt ook nu bij herintreders en zij-invliegers. Notarissen werken van oudsher samen met andere disciplines zoals fiscalisten en accountants. De onpartijdige en onafhankelijke positie van de notaris maakt een dergelijke samenwerking gemakkelijk, zodat er wellicht minder behoefte is aan vermenging met andere disciplines dan bij de advocatuur.’ •

opleiding is in dit kader ook gewenst. “*Aliens*”, en dat bedoel ik liefkozend, kunnen een frisse wind laten waaien. Als experimentele denkpiste is het dan ook zeker niet gek. Maar is de behoefte aan dergelijke zij-instromers zo hoog? Niet ieder kantoor heeft behoefte aan een jurist met, bijvoorbeeld, bedrijfseconomische kennis op topniveau. Zo wel, is het dan een idee om de gevorderde notariële werknemer een universitaire master bedrijfs-economie te laten volgen? Denk andersom: *juristen* die zich de verlangde, nieuwe of andere vaardigheden en kennis eigen maken. En om dit te stimuleren: wellicht PE-punten voor masters Economie, Sociologie, Artificial Intelligence of Engelse taal en cultuur? Misschien nog eens nadenken over de

Jasper Nobel

KANDIDAAT-NOTARIS

‘Nee, ik denk niet dat je zonder juridische vooropleiding succesvol kunt deelnemen aan de beroepsopleiding. De eisen aan het niveau voor civiele en fiscale kennis zijn daarvoor te hoog. Je zou dit natuurlijk kunnen toetsen, nu doen we dat door een universitaire vooropleiding te eisen. Maar er zijn volop mogelijkheden om als notarieel medewerker aan de slag te gaan. In mijn eigen vakgebied, familie-recht, heb je veel aan levenservaring en psychologisch inzicht. Laat de verpleegkundigen, dokters en psychiaters maar komen! Gemotiveerde mensen met een diverse achtergrond zijn van harte welkom in het notariaat en kunnen in de rol groeien van notarieel medewerker. Iemand met een andere achtergrond kan een nieuw elan brengen en impulsen geven om zaken nog beter aan te pakken. Er zijn genoeg goede en praktische opleidingen om de benodigde juridische kennis te verwerven. Wie daarna notaris wil worden, zal een universitaire rechtenstudie en een beroepsopleiding moeten volgen. Het is aan de universiteit en de beroepsopleiding om vrijstellingen te verlenen, zodat de studie sneller kan verlopen. Het notariaat is nogal van de controle. Het is al heel spannend om wat meer ruimte te scheppen voor herintreders die we als notariaat hard nodig hebben.’ •

IDS-spelregels, maar laten we de notariële programma’s niet op de natuurkundige schrijven. Bovendien is het de vraag of je met een eenjarige master recht of een *bar exam* een ware jurist kweekt. Wel zou ik alvast ervaren togaberoepers toe willen laten tot de beroepsopleiding en het notariaat, ook al is men niet “notarieel” afgestudeerd. Als de beroepsopleiding goed en zwaar genoeg is, heeft niemand iets te vrezen.’ •